

Redder en ridder

Na een tien jaar durende restauratie is het vernieuwde Rijksmuseum in Amsterdam in april 2013 geopend door koningin Beatrix. Grote publiekstrekker is en blijft de imposante “Nachtwacht” van Rembrandt van Rijn. In tegenstelling tot wat velen denken is dat echter niet het grootste schilderij in het Rijksmuseum. Die eer komt toe aan “De slag bij Waterloo in 1815” van Jan Willem Pieneman, geschilderd in 1825.

Met afmetingen van ongeveer 6 bij 8 meter is dat werk het grootste schilderstuk in het hoofdstedelijk museum. Het schilderij van Pieneman toont het slagveld van Waterloo met Lord Wellington als bevelhebber van de geallieerde legers, zegevierend over Napoleon Bonaparte. Een scène in de linkeronderhoek van het schilderij trekt de aandacht. Daar wordt afgebeeld hoe onder de goedkeurende ogen van Wellington een viertal geallieerde militairen de gewonde kroonprins Willem van Holland buiten de gevechtszone brengt. De prins wordt gedragen op de deur van een boerenwoning. Volgens een Nederweeter overlevering, die op historische feiten berust, is één van de vier militairen de Nederweertenaar Hendrik Raemaekers, alias ‘Houts Hendrik’.

Boerenzoon Hendrik was geboren in 1787 in het gehucht Hulsen. In 1807 moest hij dienst nemen bij de cavalerie van het Napoleonische leger. Hij nam deel aan bijna alle beroemde veldtochten. In 1809 vocht hij in Oostenrijk, in 1810 tegen Holland en hij overleefde de vernietigende nederlaag van Napoleon bij de Berezina-rivier in Rusland. Raemaekers was in 1813 betrokken bij de Volkerenslag bij Leipzig en raakte daar gewond aan zijn been. Vanwege zijn heldendaden werd hij door Napoleon benoemd tot ridder van het Légion d’Honneur, een van de hoogste Franse militaire onderscheidingen.

Na de verbanning van Napoleon naar Elba werd Hendrik ontslagen uit het leger. Hij keerde te voet terug, vanuit Verdun via Namen en Maastricht naar Nederweert. Daar hoorde hij dat zijn ouders vlak voor zijn thuiskomst waren overleden. Kort tijd later, in maart 1815, werd Nederweert ingelijfd bij het Koninkrijk Holland. De oorlog met Frankrijk was nog niet

Detail uit het schilderij “De Slag bij Waterloo in 1815” van Pieneman. De gewonde prins Willem wordt weggedragen op een deur. Geheel rechts zien we Hendrik Raemaekers.

Foto: Rijksmuseum.

ten einde. Ook al was Raemaekers ridder en had hij er al zeven jaren dienstplicht op zitten, hij moest net als veel dorpsgenoten opnieuw in militaire dienst, ditmaal in het Hollandse leger. Zo keerde hij terug naar het strijdtoneel. Hij nam in juni 1815 deel aan de beslissende Slag bij Waterloo. Daar moest hij vechten tegen zijn voormalige Franse strijdmakkers. Terwijl de strijd nog in volle gang was raakte hij betrokken bij de redding van de gewonde prins Willem.

Hendrik Raemaekers overleefde de bloedige veldslag, verhuurde zich na zijn terugkeer als boerenknecht op de Bosserstraat en trouwde met Anna Helena Jacobs uit Eind (van de boerderij ‘Houts’). Prins Willem werd beëdigd tot Koning Willem I, de rechtstreekse voorouder van onze koning Willem-Alexander. Met enige overdrijving kan men dus stellen dat het voortbestaan van het Nederlandse koningshuis mede de verdienste is van de Nederweertenaar Hendrik Raemaekers, redder en ridder.

Alfons Bruekers